

Nr 5
346/22
WRZESIEŃ/
PAŹDZIERNIK
2022

ECHO KLUCZ

MIESIĘCZNIK BEZPŁATNY ISSN 1426-1987

Dwumiesięcznik
samorządowy
wydawany
w Gminie Klucze

W numerze m.in.:

Dożynki Gminne 2022
w Ryczówku

Str. 12-13

60-lecie KGW
w Kolbarku

Str. 9

Rozbudowujemy ścieżki rowerowe w Gminie Klucze!	3
Ruszyła budowa sali gimnastycznej przy SP w Kwaśniowie Dolnym	3
Plan dystrybucji tabletek z jodkiem potasu na wypadek wystąpienia zdarzenia radiacyjnego w Gminie Klucze	4
Dodatek dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła (innych niż węgiel)	5
Niebieski Tydzień w Gminie Klucze	5
Dobry klimat w naszej gminie	6-8
60-lecie działalności KGW z Kolbarku	9
POCZULIŚMY SMAK HISTORII podczas JurOmani 2022 w Gminie Klucze	10-11
Dożynki Gminne 2022 w Ryczówku	12-13
Velvet Care: „Rośniemy w Kluczach, rozkwitamy w Europie!”	14
„Zamigaj z nami” – projekt Działaj Lokalnie	14
Podsumowanie projektu pn. „Aktywny Senior Kluczewski”	15
Przedszkolaki z Klucza obchodzą III Dzień Sportu	15
Uroczystość wręczenia stypendiów Wójta Gminy Klucze uzdolnionym uczniom	16
Niespodzianka dla uczestników zespołu „Ukulele Love”	17
Zaprojektowane przez GOK	17-18
Kobiety z gminy Klucze „rządzą” na sejmiku i w Sejmie	18
27. Międzynarodowy Bieg Uliczny. Śladami Walk Legionistów-plakat-zaproszenie	19
12 listopada Bydlin. Narodowe Święto Niepodległości. Wójt Gminy Klucze zaprasza na uroczyste obchody 108. Rocznicy Bitwy pod Krzywopłotami	20

ECHO KLUCZ

Samorządowy
Biuletyn Informacyjny

Wydawca:

Gmina Klucze z siedzibą
w Urzędzie Gminy Klucze

Adres Redakcji:

Urząd Gminy Klucze
ul. Partyzantów 1, 32-310 Klucze
tel. 32 642 85 08 w. 71
echo@gmina-klucze.pl

Redakcja:

Pracownicy Referatu Funduszy
Zewnętrznych i Promocji: Joanna Smentek,
Magdalena Moroń, Joanna Milewska

Druk i Skład:

Drukarnia GRAFPRESS
32-300 Olkusz, ul. 29-listopada (pawilon)
www.grafpress.com.pl

Nakład: 1200 egz.

Redakcja zastrzega sobie prawo
do redagowania i skracania tekstów.

Wersje elektroniczne
numerów Echa Klucza są dostępne
na www.gmina-klucze.pl
w zakładce Gazeta Samorządowa

06.05.1961 - 08.10.2022

Z wielkim żalem przyjęliśmy wiadomość o śmierci

ś.p. Iwony Walnik

Wiceprzewodniczącej Rady Gminy Klucze,
doświadczonego samorządowca, wieloletniego nauczyciela.

Wyrazy głębokiego i szczerego współczucia
oraz słowa wsparcia i otuchy
Rodzinie Zmarłej, Bliskim, Współpracownikom i Znajomym
składają

Przewodniczący Rady Gminy Klucze
Bogusław Paś
wraz z Radnymi

Wójt Gminy Klucze
Norbert Bień
wraz z pracownikami urzędu

Św. Pamięci Iwona Walnik od 2014 roku, odkąd została radną Gminy Klucze, pełniła funkcję Wiceprzewodniczącej Rady Gminy i wywiązywała się z niej przykładowo.

W pracach Rady Gminy cechowała ją gorliwość i zaangażowanie w rozwiązywanie wszelkich problemów gminnych. W sposób szczególny zabiegała o sprawy rodzinnej miejscowości i sprawy związane z edukacją. Z pewnością zajmowały one ważne miejsce w jej sercu.

Potrafiła się także pochylić nad indywidualnymi, zgłaszanymi do niej sprawami mieszkańców. Nie przechodziła obojętnie obok ludzkich spraw i problemów. Dała się poznać jako człowiek prostolinijny, ambitny, pełen determinacji i energii w działaniu.

„ODESZŁAŚ CICHĄ, BEZ SŁÓW POŻEGNANIA.
TAK JAKBYŚ NIE CHCIAŁA SWYM ODEJŚCIEM SMUĆCIĆ...
TAK JAKBYŚ WIERZYŁA W GODZINĘ ROZSTANIA,
ŻE MASZ NIEBAWEM Z DOBRĄ WIEŚCIĄ WRÓCIĆ.”
KS. JAN TWARDOWSKI

Rozbudowujemy ścieżki rowerowe w Gminie Klucze!

W dniu 5 września Wójt Gminy Klucze odebrał z rąk Marszałka Witolda Kozłowskiego umowę na dofinansowanie projektu pn.: "Modernizacja ciągu pieszo-jezdneho w miejscowości Bydlin w celu rozwoju infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej w Gminie Klucze".

To kolejne środki zewnętrzne pozyskane przez Gminę na rozwój turystyki, w tym w szczególności rozbudowę tras rowerowych na terenie naszej Gminy. W wydarzeniu uczestniczyli również wice-marszałkowie Łukasz Smółka i Józef Gawron.

Projekt jest dofinansowany ze środków unijnych pochodzących z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w ramach poddziałania 19.2. „Wsparcie na wdrażanie

operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność”.

Ruszyła budowa sali gimnastycznej przy SP w Kwaśniowie Dolnym

Nadszedł moment, na który czekali mieszkańcy Kwaśniowa, a przede wszystkim uczniowie, nauczyciele i dyrekcja szkoły podstawowej. Początkiem października rozpoczęła się budowa sali gimnastycznej wraz z zapleczem przy SP w Kwaśniowie Dolnym, po tym jak 23 września 2022 r. została podpisana umowa pomiędzy Gminą Klucze, reprezentowaną przez Wójta Gminy – pana Norberta Bienia, a wykonawcą – panem Pawłem Oleksym, właścicielem firmy OLEXBUD z Porąbki Iwkowskiej w obecności dyrektora placówki – pana Damiana Banysia.

W wydarzeniu uczestniczył Wiceminister Sportu i Turystyki, Pełnomocnik Rządu ds. Infrastruktury Sportowej – Pan Jacek Osuch, który bardzo mocno wspiera wszelkie inwestycje sportowe, powstające na terenie naszej gminy i nie tylko. Pod

koniec zeszłego roku Wiceminister osobiście przekazał umowę na dofinansowanie budowy sali gimnastycznej przy Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Kwaśniowie Dolnym Wójtowi Gminy Klucze – Norbertowi Bieniowi, w obecności dyrektora placówki, dlatego nie mogło go zabraknąć i w tym dniu. Przy podpisywaniu umowy obecni byli także: Sekretarz Gminy Klucze – Daniel Hickiewicz, radni: Grzegorz Smętek oraz Krzysztof Nowak, nauczyciel wychowania fizycznego oraz przedstawiciel Rady Rodziców.

Środki finansowe na realizację inwestycji pochodzą z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w ramach Programu Sportowa Polska – Program Rozwoju Lokalnej Infrastruktury Sportowej – edycja 2021.

Łączna kwota inwestycji wyniesie 11 735 437,76 zł, w tym wsparcie finansowe z Ministerstwa Sportu i Turystyki, to suma

1 813 400,00 zł, środki pochodzące z Nowego Ładu – Edycji II, to kwota nieco ponad 6,7 mln zł., zaś różnica zostanie pokryta ze środków własnych gminy.

Budowa Sali gimnastycznej ogromnie cieszy mieszkańców, gdyż wpłynie na poprawę realizacji zajęć wychowania fizycznego w ZSP w Kwaśniowie Dolnym, a także przyczyni się do rozwoju współzawodnictwa sportowego. Natomiast dla mieszkańców gminy będzie alternatywą do spędzania czasu wolnego w aktywny sposób.

Zaprojektowany budynek sali gimnastycznej wykonany będzie jako dobudowany i połączony z istniejącym budynkiem szkoły. Projektowa sala gimnastyczna będzie obiektem jednoprzestrzennym o wymiarach 16,90 x 31,90 m.

Budowa sali gimnastycznej przy ZSP w Kwaśniowie Dolnym

Podpisanie umowy z wykonawcą na budowę sali gimnastycznej przy ZSP w Kwaśniowie Dolnym. Na zdjęciu od lewej: Sekretarz Gminy - D. Hickiewicz, nauczycielka w-f - A. Mstowska, Radni Gminy Klucze: K. Nowak, G. Smętek, Wójt Gminy Klucze - N. Bień, Minister J. Osuch, dyrektor ZSP - D. Banys, właściciel firmy OLEXBUD - P. Oleksy, przedstawiciel Rady Rodziców

Plan dystrybucji tabletek z jodkiem potasu na wypadek wystąpienia zdarzenia radiacyjnego w Gminie Klucze

Urząd Gminy Klucze przygotował plan dystrybucji tabletek z jodkiem potasu na wypadek wystąpienia zdarzenia radiacyjnego. Dystrybucja tabletek z jodkiem potasu, w przypadku wystąpienia zdarzenia radiacyjnego, będzie odbywać się w specjalnych punktach zlokalizowanych w obiektach użyteczności publicznej.

Obecnie na terenie naszego kraju nie występuje jakiejkolwiek zagrożenie radiacyjne, dlatego też działania podejmowane przez Urząd Gminy Klucze mają charakter prewencyjny.

Należy pamiętać, że przyjmowanie tabletek jodku potasu na własną rękę w sytuacji, gdy nie występuje zagrożenie radiacyjne, w żaden sposób nie chroni przed

ewentualnymi skutkami katastrofy nuklearnej w przyszłości. Przyjmowanie jodku potasu w sytuacji, gdy nie występuje taka konieczność, jest odradzane przez lekarzy i specjalistów, a także może prowadzić do powikłań w przyszłości. W razie wątpliwości co do stanu swego zdrowia, przed przyjęciem jodku potasu należy zasięgnąć opinii lekarza.

Punkty, w których w przypadku wystąpienia zagrożenia radiacyjnego będzie odbywać się dystrybucja jodku potasu zostaną zlokalizowane w obiektach użyteczności publicznej, gdzie zazwyczaj działają lokale wyborcze. W załączniku znajdują się szczegółowe zasady dystrybucji tabletek z jodkiem potasu oraz adresy punktów dystrybucji preparatu.

W przypadku wystąpienia zagrożenia radiacyjnego, Urząd Gminy Klucze będzie informować o konieczności udania się do punktów dystrybucyjnych za pomocą mediów oraz dźwiękowych sygnałów alarmowych emitowanych przez pojazdy jednostek miejskich.

TABELA DAWEK JODKU POTASU

UWAGA: PRZYJMOWANIE JODKU POTASU POWYŻEJ 60 ROKU ŻYCIA JEST NIEWSKAZANE

Lp.	Grupa ryzyka	Ilość stabilnego jodu mg.	Liczba podawanych tabletek
1.	Dorośli (do 60 roku życia) i dzieci powyżej 12 lat, kobiety w ciąży i karmiące piersią	100	2
2.	Niemowlęta od 1 miesiąca i dzieci do 3 lat	25	1/2
3.	Dzieci od 3 lat do 12 roku życia	50	1
4.	Noworodki do 1 miesiąca życia	12,5	1/4

UWAGA!

W przypadku awarii elektrowni jądowej i uwolnienia do atmosfery radioaktywnego jodu konieczne jest podanie osobom, przebywającym na zagrożonym terenie, tabletki zawierającej wysokie stężenie stabilnego jodu.

Przyjęcie tabletki nasyci tarczycę stabilnym jodem blokując wchłanianie przez nią radioaktywnego jodu i zapobiegając jego gromadzeniu.

Aby zapewnić odpowiednią ochronę, lek należy przyjąć doustnie, niezwłocznie po otrzymaniu komunikatu od właściwych służb o wystąpieniu skażenia radiacyjnego (najlepiej w ciągu 2 godzin). Przyjęcie tabletek w ciągu 8 godzin od ekspozycji na działanie promieniowania nadal pozostaje korzystne.

PUNKTY WYDAWANIA TABLETEK JODKU POTASU DLA MIESZKAŃCÓW GMINY KLUCZE W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA ZAGROŻENIA RADIACYJNEGO:

1. Budynek Urzędu Gminy Klucze, ul. Partyzantów 1, 32-310 Klucze
2. Zespół Szkolno-Przedszkolny w Bydlinie, ul. Legionów 32, 32-310 Klucze
3. Zespół Szkolno-Przedszkolny w Chechle, ul. Kluczeńska 56, 32-310 Klucze
4. Szkoła Podstawowa im. Orła Białego w Jaroszewcu, ul. Kolejowa 18, 32-310 Klucze
5. Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Kluczach, ul. Zawierciańska 30, 32-310 Klucze
6. Zespół Szkolno-Przedszkolny w Kwaśniowie Dolnym, ul. Basztowa 2, 32-310 Klucze
7. Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Rodakach, ul. Strażacka 11, 32-310 Klucze
8. Zespół Szkolno-Przedszkolny w Ryczówku, ul. Dolna 12, 32-310 Klucze
9. Świetlica Bogucin Duży 59, 32-310 Klucze
10. Świetlica Cieślin, ul. Jurajska 67, 32-310 Klucze
11. Świetlica Golczowice, ul. Wesoła 17, 32-310 Klucze
12. Świetlica Hucisko, ul. Leśna 24, 32-310 Klucze
13. Świetlica Kolbark, ul. Źródłana 3, 32-310 Klucze
14. Budynek wielofunkcyjny Krzywopłoty, ul. Partyzantów 26, 32-310 Klucze
15. Świetlica Zalesie Golczowskie, ul. Główna 30, 32-310 Klucze

Dodatek dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła (innych niż węgiel)

Od 21 września można składać wnioski o dodatek dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła.

Ustawa z dnia 15 września 2022 roku o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw (Dz. U. z 2022 r., poz. 1967) wprowadza dodatek dla gospodarstw domowych w wysokości:

- 3000 złotych – gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe zasilany pelletem drzewnym lub innym rodzajem biomasy, z wyłączeniem drewna kawałkowego;
- 1000 złotych – gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy, zasilane drewnem kawałkowym;
- 500 złotych – gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG (nie gazem ziemnym);
- 2000 złotych – gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł olejowy.

Wniosek o wypłatę dodatku wraz z Klauzulą informacyjną należy składać w siedzibie Centrum Usług Społecznych w Kluczach przy ul. Zawierciańskiej 16 w terminie do dnia 30 listopada 2022 roku.

Wniosek wraz z klauzulą można złożyć także za pomocą środków komunikacji elektronicznej – w takim przypadku wniosek opatruje się kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym lub podpisem osobistym.

WAŻNE:

Źródła ciepła, o których mowa powyżej muszą być zgłoszone lub wpisane do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB), o której mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o wspieraniu termomodernizacji

i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (Dz. U. z 2022r., poz. 438 ze zm.).

Wniosek o wypłatę dodatku składa się w gminie właściwej ze względu na miejsce zamieszkania osoby składającej wniosek.

W przypadku, gdy pod jednym adresem miejsca zamieszkania zamieszkuje więcej niż jedno gospodarstwo domowe, dla wszystkich gospodarstw domowych

zamieszkujących pod tym adresem przysuguje JEDEN dodatek.

Dodatek nie przysuguje gospodarstwom domowym, którym został przyznany dodatek węglowy, o którym mowa w ustawie z dnia 5 sierpnia 2022 roku o dodatku węglowym (świadczenie 3000 złotych).

Gospodarstwo domowe może otrzymać dodatek z tytułu wykorzystania wyłącznie jednego źródła ciepła.

OGŁOSZENIE

NIEBIESKI TYDZIEŃ W GMINIE KLUCZE

„Niebieski Tydzień w Gminie Klucze” to kampania społeczna skierowana do osób doznających przemocy w rodzinie, stosujących przemoc w rodzinie oraz świadków przemocy. Kampania ma na celu zwiększenie świadomości na temat zjawiska przemocy.

W Centrum Usług Społecznych w Kluczach będą dyżurować specjaliści ds. Przeciwdziałania przemocy w rodzinie, którzy udzielą mieszkańcom Gminy Klucze bezpłatnych porad na temat przemocy.

24.10 - 28.10. 2022

Osoby zainteresowane poradami specjalistów prosimy o zgłoszenia pod numer telefonu bądź bezpośrednio w siedzibie Centrum Usług Społecznych w Kluczach, ul. Zawierciańska 16

32 642 - 84 - 67

32 642 - 94 - 01

wew. 50

Dyżury specjalistów

	Poniedziałek (24.10.2022)	Wtorek (25.10.2022)	Środa (26.10.2022)	Czwartek (27.10.2022)	Piątek (28.10.2022)
Psycholog	09:00 - 10:00	10:00 - 12:00	09:00 - 11:00	15:30 - 17:30	
Pedagog			12:00 - 13:00		10:00 - 11:00
Dzielnicy		12:00 - 13:00		10:30 - 11:30	
Pracownik Socjalny	10:00 - 11:00	13:00 - 14:00	11:00 - 13:00	15:30 - 17:00	08:30 - 09:30
Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego		12:00 - 13:00	13:00 - 14:00	09:30 - 10:30	
Prawnik				15:30 - 17:30	
Kurator Zawodowy		09:00 - 10:00			
Terapeuta uzależnień		09:00 - 10:00			
Socjoterapeuta				13:00 - 14:30	

Dobry klimat w naszej gminie

W październiku zakończono realizację projektu pn.: „Gmina Klucze dba o dobry klimat”, skierowanego przede wszystkim do dzieci ze szkół i przedszkoli z terenu Gminy Klucze.

Całkowita wartość zadania wyniosła 24 525,34 zł, w tym 17 161,00 zł to kwota dotacji przyznanej przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie w ramach „Programu priorytetowego – Edukacja ekologiczna”.

Ekologiczna inicjatywa Gminy Klucze, spotkała się z dużym entuzjazmem zwłaszcza wśród najmłodszych uczestników projektu, którzy dzięki niej w ramach warsztatów przyrodniczych mogli spędzić czas obcując z leśną przyrodą, wykazać się wiedzą w trakcie ekoquizu czy w artystyczny sposób wyrazić swoje emocje i obawy o naszą planetę startując w konkursie plastycznym. Projekt był realizowany przy współpracy z Centrum Usług Społecznych w Kluczach, Gminnym Zespołem Oświaty i Szkołą Podstawową im. Jana Pawła II w Kluczach, a jego oficjalnym Patronem był Prezes Zarządu WFOŚiGW w Krakowie.

KONKURS PLASTYCZNY PN.: „JA TEŻ DBAM O ŚRODOWISKO”

Jednym z działań projektu była organizacja Konkursu Plastycznego pn. „Ja też chronię środowisko”, skierowanego do uczniów szkół podstawowych. Zadanie uczestników konkursu polegało na przygotowaniu plakatu, przedstawiającego sposób dbania o naszą planetę. Praca była dodatkowo punktowana, jeśli uczestnicy zawarli na niej ekologiczne hasła i slogany. Do konkursu zgłoszonych zostało w sumie aż 139 prac, w dwóch kategoriach wiekowych: klasy I – III i klasy IV – VIII. Wręczenie nagród odbyło się 21 października 2022 r, w Domu Kultury „Hutnik” w Jaroszewcu. Wydarzenie było połączone z wernisażem nagrodzonych prac i zostało zorganizowane we współpracy z Gminnym Ośrodkiem Kultury w Kluczach. Zachęcamy do odwiedzenia wystawy utalentowanych mieszkańców naszej gminy.

Wyniki Konkursu Plastycznego pn. „Ja też chronię środowisko”:

Kategoria wiekowa: klasy I – III:

I miejsce	Stanisław Niedźwiedzki, Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Kluczach
II miejsce	Alicja Mosur, Szkoła Podstawowa im. Orła Białego w Jaroszewcu
III miejsce	Amelia Polakiewicz, Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Kluczach
WYRÓŻNIENIA	Aleksandra Murdzek – Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Kluczach, Solomia Stetsko – Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Kluczach, Patryk Kwiatkowski – Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Kluczach, Maria Michta – Szkoła Podstawowa im. Orła Białego w Jaroszewcu.

Kategoria wiekowa: klasy IV – VIII

I miejsce	Jagoda Skrzypczak, Szkoła Podstawowa w Chechle
II miejsce	Natalia Pokwap, Szkoła Podstawowa im. Orła Białego w Jaroszewcu
III miejsce	Emilia Polakiewicz, Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Kluczach
WYRÓŻNIENIA	Alina Kurkowska – Szkoła Podstawowa im. Unii Europejskiej w Kwaśniewie Dolnym, Bartłomiej Świda – Szkoła Podstawowa im. Józefa Piłsudskiego w Bydlinie, Aleksander Barakowski – Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Kluczach, Michał Struzik – Szkoła Podstawowa im. Józefa Piłsudskiego w Bydlinie.

Organizatorzy Konkursu pragną serdecznie podziękować wszystkim uczestnikom za ich wkład włożony w przygotowanie prac konkursowych. Szczególnie ważne dla nas jest to, że zechcieli się podzielić swoimi obawami o przyszłość naszej planety, przekazać, co im przeszkadza i co chcieliby zmienić. Gratulujemy postawy i wiedzy!!!

Jednym z najważniejszych działań projektu były terenowe warsztaty ekologiczne pn. „*Las kluczem do dobrego klimatu*”, które zostały przeprowadzone przez wykwalifikowanych i doświadczonych pracowników Fundacji Pracownia Edukacji Żywej. Wzięły w nich udział zarówno przedszkolaki, jak i uczniowie ze szkół podstawowych z naszego terenu. Dla dzieci nie była to zwykła lekcja,

lecz wyjątkowe spotkanie z przyrodą, czas na poznawanie tego, co się w lesie znajduje w zupełnie inny niż zazwyczaj sposób.

W trakcie zajęć dzieci m.in. obserwowały za pomocą specjalnych przyrządów niedostrzeganych na co dzień mieszkańców lasu, przygotowywały własne „perfumy leśne”, mogły popatrzeć na las z punktu widzenia ptaka, małej myszki czy lisa, poznawały ciekawostki przyrodnicze. Przede wszystkim mogły poczuć zarówno spokój, jak i siłę emanującą z przyrody.

Ze spotkania najmłodsi uczestnicy warsztatów wychodzili z przekonaniem, że las jest niezwykłym miejscem i dla dobra nas wszystkich należy go chronić. Powinni robić to wszyscy – wystarczy zmienić nasze nawyki i podejście do korzystania z dobrodziejstw/zasobów natury. Jest to niezwykle ważne, ponieważ na obecny kryzys klimatyczny ma wpływ postępowanie i decyzje podejmowane „odruchowo” w życiu codziennym przez każdego z nas. To takie czynniki generują zapotrzebowanie na eksploatację surowców naturalnych, zmniejszanie zasobów wody, emisję gazów cieplarnianych, produkcję śmieci i odpadów, w tym plastiku, wykorzystywanie pestycydów i innych chemicznych środków ochrony roślin, masowe wymieranie gatunków, itp. Relację z pierwszej części warsztatów zamieściliśmy w numerze maj/czerwiec 2022.

Na początku czerwca, podczas IX Pikniku Rodzinnego organizowanego na stadionie w Kluczach zespół prowadzący projekt

Warsztaty przyrodnicze

wystawił stoisko promocyjne, gdzie odbywały się gry i zajęcia edukacyjne dla dzieci oraz ekoquiz, o czym pisaliśmy już w numerze maj/czerwiec 2022.

Tak duże zainteresowanie wszystkimi działaniami projektu: „Gmina Klucze dba o dobry klimat” przekonuje o potrzebie realizowania podobnych inicjatyw ekologicznych. Konieczne jest kontynuowanie dobrych praktyk wypracowanych w ramach tego zadania – pokazywanie dzieciom otaczającej przyrody oraz tego, co możemy stracić, jeśli nie zmienimy swojego konsumpcyjnego podejścia do środowiska naturalnego. Nie tylko najmłodsi muszą zrozumieć, że nawet robiąc zakupy, wykonując porządki domowe, etc. można podejmować świadome decyzje, które mają realny wpływ na ochronę środowiska.

Wręczenie nagród i wernisaż prac w Gminnym Konkursie Plastycznym pn. „Ja też chronię środowisko”

Laureaci i uczestnicy wyróżnieni w kategorii wiekowej klasy I – III. Fot. Zuzanna Kocjan

Występ zespołu „PLECIUGI” z Gminnego Ośrodka Kultury w Kluczach pod kierunkiem Anny Dudek

Laureaci i uczestnicy wyróżnieni w kategorii wiekowej klasy IV – VIII. Fot. Zuzanna Kocjan

**Realizujemy zadanie finansowane ze środków
Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej w Krakowie**

www.wfos.krakow.pl

finansujemy ochronę środowiska w Małopolsce

60-lecie działalności KGW z Kolbarku

Stowarzyszenia Koło Gospodyń Wiejskich „Źródło” w Kolbarku uroczyście świętowało swój jubileusz 60 – lecia działalności!

Wydarzenie objęte zostało honorowym patronatem starosty olkuskiego – Bogumiła Sobczyka oraz wójta gminy Klucze – Norberta Bienia. Oprócz patronów wydarzenia na uroczystość przybyła także minister Agnieszka Ścigaj, przedstawiciele rady powiatu w osobach pani Marty Dziury, pana Krzysztofa Dąbrowskiego oraz pana Kamila Wołka. Gminę Klucze oprócz wójta, reprezentował sekretarz gminy – Daniel Hickiewicz. Do wspólnego świętowania członkinie KGW Kolbark zaprosiły parlamentarzystów, samorządowców, przedstawicieli sołectw i innych KGW z terenu gminy oraz oczywiście mieszkańców. Współorganizatorem całości wydarzenia był Gminny Ośrodek Kultury w Kluczach. Uroczyste obchody 60-lecia działalności Stowarzyszenia Koła Gospodyń Wiejskich „Źródło” zorganizowane zostały na terenie boiska sportowego „Skotnica” w Kolbarku. Obchody jubileuszu rozpoczęto od mszy świętej celebrowanej przez proboszcza Parafii Cieślin – Księdza Mariusza Wróbla. Bezpośrednio po mszy nastąpiło odsłonięcie obelisku wraz z pamiątkową tablicą poświęconą „Ku czci poległych pod Monte Cassino”. W ten sposób upamiętniono postaci Franciszka i Romana Barczyków pochodzących z Kolbarku, żołnierzy walczących m.in. w Armii Polskiej na Wschodzie pod dowództwem gen. Władysława Andersa.

Wykonawcą obelisku oraz tablicy jest artysta – rzeźbiarz Wiesław Nadymus. Po poświęceniu obelisku, przedstawiciele Parlamentu, władz gminnych i powiatowych oraz lokalna społeczność, w tym potomkowie Franciszka i Romana Barczyków oraz przedstawiciele Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej złożyli symboliczne

Jubileusz 60-lecia KGW Kolbark

wiązanki, oddając tym samym cześć wojennym bohaterom z Kolbarku.

Kolejnym punktem programu był występ zespołu „Kolbarczanie”, gdzie oprócz przedstawicieli Koła Gospodyń Wiejskich, swoje umiejętności wokalne i taneczne zaprezentowały dzieci i młodzież z Kolbarku w pięknych strojach krakowskich. Po tej artystycznej prezentacji nastąpiły gratulacje i życzenia dla Koła Gospodyń Wiejskich składane na ręce jej przewodniczącej: Józefy Kamionki. Składając życzenia i gratulacje wójt Norbert Bień, przypomniał nazwiska wszystkich przewodniczących koła, które przez 60 lat sprawowały tę funkcję i podziękował wszystkim poprzednikom oraz aktualnym członkiniom koła za 60 lat nieustraszonego pielęgnowania tradycji, kultury i lokalnych obyczajów oraz zachowanie smaku lokalnych potraw. Nie zabrakło także okolicznościowego tortu, którym zostali poczęstowani uczestnicy uroczystości.

Dalsze obchody jubileuszu uświetniły kolejne występy artystyczne. Na scenie zaprezentował się zespół ludowy z Bogucina Dużego, Pani Monika Dudek z Kapelą Dudek – Lewicki oraz Zespół GOK Klucze „Ziemia Kluczewska”, którego kierownikiem artystycznym jest Magdalena Nowak. Dla uczestników obchodów tego wspaniałego jubileuszu przygotowany został także

pyszny poczęstunek, w tym własnoręcznie pieczony chlebek. Do późnego wieczoru trwało wspólne biesiadowanie na ludowo.

Podziękowania dla Instytucji i osób prywatnych, które w udzieliły wsparcia w różnej formie organizatorom uroczystości. Sponsorzy:

- Starostwo Powiatowe w Olkuszu
- Wójt Gminy Klucze
- Gminny Ośrodek Kultury w Kluczach
- Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Olkuszu
- Centrum Kultury w Bolesławiu
- Radny Kolbarku Marian Knap
- Zakład Cukierniczy Jolanta Gawron w Cieślinie
- Euro – Mar Marcinkowski Tomasz z Kolbarku
- Firma Art & Mar Artur Kamionka z Kolbarku
- F.P.H. Emized – Małgorzata Paś z Kolbarku
- Stowarzyszenie Zrównoważonego Rozwoju Społeczno – Gospodarczego „Klucz” z Kolbarku
- Środowiskowy Dom Samopomocy z Kolbarku
- Ryszard Barczyk z Kwaśniowa
- Ryszard Barczyk z Golczowic
- Żłobek "Mali Odkrywcy" z Olkusza
- Jarosław Szatan z Kolbarku
- Zbigniew Barczyk z Kolbarku
- Salon Wnętrz Anna Mendrek
- Jan Grzanka z Cieśliny
- Lewiatan w Jarosławcu
- Piekarnia „Nikoła” z Krzywopłot
- Stowarzyszenie „Otwarci” z Bydliny
- Bogusław Pielka c Cieśliny

Współorganizatorzy: OSP, Rada Sołecka, Radny Kolbarku

Patronat medialny:

Zadanie publiczne finansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Działania 2.8 Programu Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 ze środków otrzymanych od Gminy Klucze oraz programu „Działaj Lokalnie” Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności, zwaną dalej PAFW, na mocy umowy zawartej z Akademią Rozwoju Filantropii w Polsce, zwaną dalej ARFP.

POCZULIŚMY SMAK HISTORII podczas JurOmani 2022 w Gminie Klucze

Mieliśmy już okazję UCZTOWAĆ NA JURZE (2020 r.), poznaliśmy, że jest AKTYWNA Z NATURY (2021 r.), z kolei w 2022 r. dane nam było POCZUĆ SMAK HISTORII, a to za sprawą kolejnej, piątej już edycji święta Jury Krakowsko-Częstochowskiej – regionu geogra-

ficznego na mapie Polski, który łączy Śląsk z Małopolską, a dzięki ich wzajemnej współpracy od kilku już lat możemy uczestniczyć w niezwykłym wydarzeniu jakim jest JurOmania.

Częścią tej wspaniałej imprezy jest nieodłącznie Gmina Klucze, której mieszkańcy smakowali historii tradycyjnie – błędząc po pustyni i cofając się do czasów średniowiecza u podnóża ruin zamku w Bydlinie. Organizatorem tego wydarzenia na naszym terenie, które miało miejsce w dniach 16-17 września 2022 r., było ponownie Stowarzyszenie „Otwarci” z Bydlina, zaś współorganizatorami Gminny Ośrodek Kultury w Kluczach i Gmina Klucze.

Nocne błędzenie po Pustyni Błędowskiej, czyli Rajd Świetlika

Rajd Świetlika, który odbył się w piątek 16 września br. z roku na rok cieszy się coraz większą popularnością. Uczestniczą w nim zarówno seniorzy, jak i dzieci, pasjonaci pieszych wędrówek, miłośnicy JurOmani, członkowie PTTK, a tym razem obecni byli nawet vlogerzy, którzy przybyli na zaproszenie Prezesa Stowarzyszenia „Otwarci” – pana Jacka Grzanki. W tej edycji, zainaugurowanej przez Wójta Gminy Klucze – Norberta Bienia oraz z-cę Dyrektora GOK – panią Ramonę Czyżykowską – Liber, trasa nocnej wędrówki po pustyni była nieco inna, dłuższa i bardziej wymagająca – prowadziła od „Róży Wiatrów” do „Czubatki” i z powrotem. W międzyczasie uczestnicy nieco „pobłądzili” po pustyni, jednak nikt się nie zgubił, gdyż mrok rozświetlały wędrowcom latarki – czołówki.

Rajd był doskonałą okazją do wspólnej integracji, spędzenia czasu na łonie natury, a także zaczerpnięcia wiedzy na temat Pustyni Błędowskiej – jej powstania, bioróżnorodności i wyjątkowości, o czym opowiadała z niezwykłą pasją pani przewodnik – Magdalena Moroń. Na zakończenie rajdu odbył się poczęstunek oraz pokaz ognia, tzw. Fire Show. Niemalą atrakcją był też ogromny balon, który dumnie wznosił się nad Pustynią Błędowską, witając wędrowców.

Spotkanie z historią u podnóża ruin zamku w Bydlinie

Następnego dnia, czyli w sobotę otwarta się kolejna karta historii, którą smakowaliśmy na dawnym dziedzińcu zamkowym w Bydlinie w towarzystwie króla, rycerzy, dam dworu, a także współczesnych władz samorządowych w osobie Wójta Gminy Klucze, Sekretarza Gminy Klucze pana Daniela Hickiewicza, Przewodniczącego Rady Gminy Klucze pana Bogusława Pasia, a także Dyrektorów i pracowników GOK, członków Stowarzyszenia „Otwarci” z Bydlina na czele z prezesem oraz innych zacnych gości, a nade wszystko mieszkańców gminy.

Całą imprezą, pokazami, konkursami, potyczkami, zawładnął Czarny Rycerz wraz z Events Team. Dzięki nim mogliśmy przeżyć się w czasie i na własne oczy zobaczyć jak żyli, zachowywali się i czym się parali nasi przodkowie. Odgrywane scenki były niezwykle autentyczne, ale nie pozbawione humoru i dystansu do ówczesnej rzeczywistości. Wszystko to działo się pod czujnym okiem pani Ramony Czyżykowskiej-Liber, z-cy dyrektora GOK.

Na przybyłych gości czekało mnóstwo atrakcji: inscenizacje w wykonaniu bractwa rycerskiego, pokazy fechtunku, liczne stanowiska rzemiosł dawnych – m.in. nauki kaligrafii i czerpania papieru, można było spróbować swoich sił podczas strzelania z łuku, czy trafiania do celu. Najmłodsi brali udział w plenerze malarskim, turniejach rycerskich oraz w konkursie strojów historycznych. Odbył się również bieg i marsz nordic-walking.

Na zwycięzców czekały nagrody, a każdy z uczestników otrzymał drobny upominek. Smak historii dało się poczuć kosztując regionalnych potraw, przygotowanych według tradycyjnych receptur przez członków Stowarzyszenia „Otwarci” z Bydlina. Z kolei na stanowisku promocyjnym dostępne były foldery prezentujące Małopolskę i Gminę Klucze oraz ulotki dotyczące JurOmani, a nawet kwesty dla poszukiwaczy „skarbów historii Bydlina”. Tam też wydawane były skromne upominki dla wytrwałych odkrywców, którzy zgromadzili komplet pieczętek, wizytując poszczególne stragany historyczne.

Podczas trwania imprezy uczestnicy mogli zaznajomić się z historią ruin XIV – wiecznego bydlińskiego zamku oraz znajdujących się nieopodal okopów i stanowisk legionistów, które zachowały się na tym terenie od 1914 r. Swoją wiedzę dzieliła się z uczestnikami JurOmani Pani przewodnik Magdalena Białas, która oprowadzała zainteresowanych po wspomnianym terenie podczas imprezy.

JurOmania 2022 w Gminie Klucze, stanowiąca część wielkiego święta jury, była niezwykle wydarzeniem, nawiązującym do historii i tradycji, gromadzącym pokolenia. Podsumowaniem

dwudniowego świętowania był koncert zespołów GOK: ZAKOTARO i KWIATY PUSTYNI.

Impreza, jak zwykle przyciągnęła rzeszę osób – miejscową ludność, jak i wielu gości spoza Gminy Klucze, którzy byli zachwyceni poziomem organizacji i ilością atrakcji. Wsparcia Organizatorom – Stowarzyszeniu „Otwarci” z Bydlina i GOK w Kluczach w przygotowaniu tego wydarzenia udzielili pracownicy Urzędu Gminy Klucze z Referatu Gospodarki Komunalnej, stanowiący każdorazowo nieocenioną pomoc pod względem technicznym i logistycznym.

Członkowie Stowarzyszenia po raz kolejny stanęli na wysokości zadania i wraz z pracownikami GOK stworzyli wspaniałą atmosferę tej niepowtarzalnej imprezy.

Do zobaczenia za rok JurOmaniacy!

Juromania została zorganizowana w ramach zadania publicznego pn. „Poczuj Smak Historii w gminie Klucze - Juromania 2022”.
„Projekt zrealizowano przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego”.

Dożynki Gminne 2022 w Ryczówku

Gminne Święto Plonów 2022 miało miejsce 3 września br. w Ryczówku i rozpoczęło się barwnym korowodem, który wyruszył spod remizy strażackiej OSP na plac przy ul. Wodącej, gdzie odbyły się główne uroczystości. Na czele pochodu dumnie prezentowała się z orkiestra dęta z ZGH Bolesław, a tuż za nią maszerowały strażackie poczty sztandarowe oraz delegacje sołectw i kół gospodyń wiejskich, niosąc przepiękne wieńce, a następnie przedstawiciele samorządu w tym m.in. Wójt Gminy Klucze – Norbert Bień, Sekretarz Gminy – Daniel Hickiewicz, Przewodniczący Rady Gminy Klucze – Bogusław Paś, zaś powiat reprezentował Starosta Olkuski – Bogumił Sobczyk. Towarzyszyli im również Dyrektorzy GOK – pan Mirosław Macek oraz pani Ramona Czyżykowska-Liber. Nie zabrakło oczywiście mieszkańców i gości.

Uroczystości dożynkowe, na które zapraszali Wójt Gminy Klucze, Gminny Ośrodek Kultury oraz sołectwo Ryczówek, uświetnili swoim przybyciem m.in.: pani minister – Agnieszka Ścigaj, wojewoda małopolski – Łukasz Kmita, senator, wicemarszałek senatu – Marek Pęk, przedstawiciele biura poselskiego pana Jacka Osucha, radny Województwa Małopolskiego Andrzej Wójcik, radni powiatowi – Kamil Wołek oraz Krzysztof Dąbrowski.

Dożynki rozpoczęły się tradycyjnie od mszy świętej, celebrowanej przez ks. Dziekana Marka Szelągę w asyście księży z okolicznych parafii. Oprawę muzyczną podczas mszy świętej zapewnił m.in. Zespół „Rodaczanie” oraz pani Małgorzata Kocjan wraz z synem Michałem i córką Karoliną.

Po mszy św. i oficjalnym otwarciu Dożynek odbyła się część artystyczna, podczas której „Aktywni Artyści Ryczówka” wraz z Kołem Gospodyń Wiejskich zaprezentowali przedstawienie nawiązujące do tradycji i obrzędów dożynkowych, z kolei swoje umiejętności wokalne zaprezentowały lokalne zespoły, czyli „Rodaczanie”, „Tesamee”, „Ziemia Kluczewska” oraz chór „Enigma”.

W międzyczasie starostowie dożynek – Anna Haratyk, będąca jednocześnie sołtysem Ryczówka oraz pan Edward Fil – zaprosili gospodarzy i gości do wspólnego dzielenia chleba, którym potem poczęstowano wszystkich zgromadzonych uczestników Święta Plonów. Chleb dzielili i rozdawali Wójt Gminy Klucze, pani minister ds. integracji społecznej Agnieszka

Ścigaj, wojewoda małopolski oraz starosta olkuski.

Swoim występem zachwycił Zespół Pieśni i tańca AHG „Krakus” im. Wiesława Białowasa, który zaprezentował się w barwnych strojach ludowych. Całe wydarzenie poprowadziła na scenie pani Monika Dudek – etnolog z niezwykłą charyzmą, poczuciem humoru, a przede wszystkim znajomością tradycji i obrzędów.

Gwiazdą wieczoru był Mateusz Mijał, a cała impreza zakończyła się zabawą taneczną przy dźwiękach zespołu „Axel Bis”.

Dożynki były ponadto okazją do wręczenia nagród i dyplomów dla wykonawców przepięknych wieńców dożynkowych (nagrody w imieniu zespołów odbierały przewodniczące Kół Gospodyń Wiejskich). Tutaj wszystkie koła były zwycięzcami, bowiem każdy wieniec był wyjątkowy i niepowtarzalny.

Warto dodać, że podczas dożynek swoje stoiska zaprezentowały Gminne Koła Gospodyń Wiejskich, które częstowały przybyłych gości pysznymi smakołykami, a także oferowały wyroby rękodzielnicze. Gminny Ośrodek Kultury w Kluczach również zaprezentował powstałe w pracowni ceramicznej rękodzieło, które można było zakupić na pamiątkę. Swoje wyroby prezentowali też lokalni producenci żywności ekologicznej, w tym pszczelarze. Były także stoiska promocyjne Velvet Care, czy Oriflame. PSSE w Olkuszu przygotowała stoisko informacyjno-edukacyjne, na którym mieszkańcy gminy mogli zasięgnąć porad dot. m.in. profilaktyki chorób zakaźnych w tym COVID-19. Podczas dożynek można było również zarejestrować się jako potencjalny dawca szpiku, co zapewniła Fundacja DKMS, która również miała swój punkt informacyjny na dożynkach.

Święto Plonów w Ryczówku obfitowało w różne atrakcje – występy artystyczne,

dobrze jedzenie, przejażdżki konne czy też dmuchane zjeżdżalnie dla najmłodszych.

KGW Rodaki reprezentowały Gminę Klucze na obchodach Małopolskiego Święta Plonów

Przy tej okazji warto również nadmienić, że Koło Gospodyń Wiejskich z Rodak wraz z panią Ramoną Czyżykowską-Liber – z-cą dyrektora Gminnego Ośrodka Kultury w Kluczach, reprezentowało naszą gminę na tegorocznych obchodach Małopolskiego Święta Plonów, które odbyło się 27 sierpnia (sobota) w Gminie Zielonki. Podczas tego wydarzenia obecna była również pani minister Agnieszka Ścigaj. KGW Rodaki otrzymały z rąk Wicemarszałka Smółki nagrodę w wysokości 1 000, 00 zł za piękny wieniec dożynkowy.

Z kolei tydzień wcześniej, tj. 21 sierpnia 2022 r. Koło Gospodyń Wiejskich z Rodak, reprezentowało diecezję sosnowiecką na Dożynkach Diecezjalno – Gminnych w Jerzmanowicach.

24. Dożynki Województwa Małopolskiego – KGW Rodaki – reprezentuje Gminę Klucze.

Velvet Care: „Rośniemy w Kluczach, rozkwitamy w Europie!”

Pod takim hasłem firma Velvet Care świętowała 23 września 2022 r. 125-lecie powstania kluczewskiej papierni, 25-lecie wprowadzenia marki Velvet na rynek polski i rozruch trzeciej już maszyny papierniczej MP8, efekt ostatnich kilkuset milionowych inwestycji.

W wydarzeniu tym, które poprowadził niegdysiejszy prezenter TVN24, Jarosław Kuźniar, uczestniczyło, poza zarządem i pracownikami firmy, wielu zaproszonych gości m.in. Minister Agnieszka Ścigaj, Wójt Gminy Klucze – Norbert Bień, Sekretarz Gminy – Daniel Hickiewicz, przedstawiciele Referatu GPK – kierownik Jarosław Polak oraz pani Agnieszka – Mól Klichowska, Radna Gminy Klucze – Aneta Oleksy, starosta olkuski – Bogumił Sobczyk oraz dyrektor wydziału architektury – Kamil Barczyk. Obecny był także były prezes firmy, pan Marek Ściążko oraz ks. Marek Łabuda, proboszcz parafii w Kluczach i komendant policji w Kluczach Jerzy Wilk.

Prezes spółki, Artur Pielak, dokonał pewnej retrospekcji i opowiedział zgromadzonym o historii zakładu, o tym jak Fabryka Papieru w Kluczach przeobrażała się w czasie, od momentu jej założenia przez Ludwika Mauve, poprzez powstanie marki Velvet, aż po dynamiczny rozwój w ostatnich latach. Wiceprezes Zarządu Velvet Care, Marcin

Grabowski, będący też dyrektorem komercyjnym przypomniał, jak wyglądały niegdyś reklamy produktów papierniczych, oferowanych przez firmę i zobrazował postęp, jaki dokonał się również na tym polu. Z kolei dyrektor produkcji i techniki zakładu Velvet CARE, pani Wanda Ciesielczuk z wielką pasją opowiadała o „najmłodszym dziecku” firmy – maszynie papierniczej, która otrzymała dumnie brzmiące imię Beta Centauri.

Podczas imprezy uhonorowano wszystkie osoby, instytucje, firmy – które wspierają spółkę i partnerują jej na drodze do osiągnięcia sukcesu, a także umożliwiają rozwój – wręczając im podziękowania, które otrzymał również Wójt Gminy Klucze.

Na koniec na salę wjechał tort, którym uczczono 25-lecie marki Velvet, a po jego skonsumowaniu uczestnicy wydarzenia mogli się udać na salę produkcyjną i na własne oczy zobaczyć maszynę Beta Centauri w akcji.

Zakład Velvet CARE, to jedna z największych firm, jakie działają na terenie gminy Klucze, posiadająca przy tym tak długą i ciekawą historię. Zmiany, jakie dokonały się przez 125 lat, aż do teraz, są znaczące i świadczą o sukcesie firmy, o jej doskonałym zarządzaniu i umiejętnym gospodarowaniu zasobami.

Velvet CARE to dziś największy i jeden z najnowocześniejszych zakładów papierniczych w Polsce i w Europie Środkowej. Fabryka w Kluczach k/Olkusza została założona w 1897 roku. Jest to najstarszy w Polsce i wciąż działający nieprzerwanie od 125 lat zakład przemysłu papierniczego, choć produkowany asortyment zmieniał się przez lata. To tutaj w latach 60. – 80. XX wieku wytwarzano m.in. wysokiej jakości papier wykorzystywany do produkcji książek, encyklopedii i zeszytów szkolnych. Obecnie w zakładzie wytwarza się wyłącznie wyroby z bibułki celulozowej – takie jak papiery toaletowe, ręczniki papierowe i chusteczki.

„Zamigaj z nami” – projekt Działaj Lokalnie

Osoby niesłyszące to liczna część członków naszego społeczeństwa. Są to osoby niesłyszące od urodzenia, ale także te, które na skutek chorób tracą zdolność słyszenia. Przewodnikiem po świecie dźwięków dla takiej osoby jest tłumacz – zgodnie z aktualnymi przepisami – wymagany dla załatwienia spraw urzędowych.

Tymczasem tłumaczy języka migowego brakuje. Brakuje również tych, którzy znają choćby podstawy języka migowego i mogą osobie niesłyszącej pomóc na co dzień, czasem w najprostszych sprawach. Dlatego Grupa Nieformalna „Limak” dzięki dofinansowaniu z Działaj Lokalnie zorganizowała bezpłatne zajęcia z języka migowego

dla początkujących. Zajęcia odbywają się od lipca i uczestniczy w nich 12 osób z gminy Klucze. Zajęcia prowadzone są przez Panią Edytę Szlachta-Ćwik – logopedę i surropedagog. Podczas zajęć uczestnicy poznają daktylografię, znaki liczebników głównych, podstawowe znaki języka migowego oraz zastosowanie ich w życiu codziennym.

Podczas jednego ze spotkań gościem specjalnym był Pan Kamil Grzanka. Dzięki jego obecności uczestnicy zajęć mogli spróbować własnych sił w komunikowaniu się z osobą niesłyszącą, co było wspaniałym doświadczeniem, jak sami twierdzili.

Dofinansowano ze środków programu „Działaj Lokalnie” Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności realizowanego przez

Akademię Rozwoju Filantropii w Polsce. Zadanie współfinansowane jest przez Gminę Klucze i Gminę Bolesław.

Podsumowanie projektu pn. „Aktywny Senior Kluczewski”

Stowarzyszenie „Babiniec” zakończyło jesienią kolejny projekt, pn. „Aktywny Senior Kluczewski”, zrealizowany przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego w ramach programu „Aktywny Senior” na lata 2021–2022. Było to zadanie publiczne skierowane do seniorów celem ich aktywizacji poprzez zapewnienie możliwości uczestniczenia w aktywnościach edukacyjnych, kulturalnych czy sportowych.

Pierwszy, ubiegłoroczny etap projektu, trwający od 21 września 2021 r. do końca 2021 r. opisywaliśmy już w wydaniu styczniowo-lutowym Echa Klucza.

Natomiast od początku stycznia 2022 r. do końca września br. Seniorzy podejmowali kolejne aktywności, zorganizowane przez realizatorów projektu – Stowarzyszenie „Babiniec”, które zostały opisane poniżej.

Projekt potrwa do listopada br.

Do tej pory odbyły się:

SPOTKANIA SENIORALNE:

- cykl spotkań pn. „Śniadanka Senioralne” – wymiana doświadczeń, zainteresowań,

pasji, podział organizacyjno-logistyczny poszczególnych etapów projektu, wymiana spostrzeżeń dot. ulepszenia promocji, celem dotarcia do szerszego grona odbiorców, uczestników projektu;

- nauka korzystania z Internetu, który ułatwia komunikację społeczną, pomaga w załatwianiu spraw urzędowych;
- „Piknik pod Chmurką” – cel główny to podtrzymywanie więzi społecznych i komunikacji międzyludzkiej poprzez spotkania pn. „Aktywny Senior”, które organizowane były na świeżym powietrzu.

Aktywność turystyczno-rekreacyjna poprzez wycieczki krajoznawcze, tj.:

- wycieczka piesza – Rajd po Pustyni Błędowskiej z przewodnikiem – celem pokazania piękna i nietuzinkowości rodzimej przyrody w gminie Klucze,
- wycieczka rowerowa – Rajd z przewodnikiem po Przylaszczkowym Szlaku Rowerowym, zorganizowany z Uczniowskim Klubem Sportowym w Kluczach;

- gimnastyka pod okiem rehabilitanta na sali gimnastycznej lub na świeżym powietrzu z wykorzystaniem istniejącej infrastruktury;
- wycieczka edukacyjna, dwudniowa pn. „Swego nie znacie cudze chwalicie”, celem pokazania piękna kulturalnego, historycznego woj. podkarpackiego. Zwiedzanie: Rzeszowa, Fortu Pancernego nr XV BOREK, Filii Muzeum Twierdzy Przemyśl i Łańcuta.

Projekt „Aktywny Senior Kluczewski”, realizowany przez Stowarzyszenie „Babiniec” cieszy się dużym zainteresowaniem pośród mieszkańców gminy. Organizatorzy dbają o komfort i zadowolenie najstarszych członków naszej społeczności, a przede wszystkim udało im się zaktywizować ich i sprawić, że jesień życia nabrała jeszcze więcej kolorów. Stowarzyszenie jest w trakcie realizacji kolejnego projektu „senioralnego”, o czym dowiecie się Państwo kolejnego wydania Echa Klucza.

Przedszkolaki z Klucza obchodzą III Dzień Sportu

12 października 2022 r. odbył się III Dzień Sportu dla wszystkich dzieci z Przedszkola im. Jasia i Małgosi w Kluczach zorganizowany przez Pana Jarosława Raka z CUS w Kluczach wspólnie z trenerami – Panią Aleksandrą Mstowską oraz Panem Karolem Półtorakiem z Akademii Sportowej Przemsza Klucze.

Przygotowane zostały trzy koordynacyjne tory przeszkód, na których mogło wykazać się ponad 100 dzieci. Pomoc w organizacji zawodów zapewnił również Prezes Akademii – Pan Robert Szkup, który zakupił wszystkim uczestnikom soczki oraz naklejane medale za uczestnictwo oraz Pani

Małgorzata Głowacka. Głównym celem było zachęcenie dzieci do aktywności ruchowej na świeżym powietrzu, ale też integracja się grup przedszkolnych, kształtowanie zachowań prozdrowotnych, nabywanie wiary we własne siły i możliwości oraz wzbogacanie przeżyć poprzez szlachetne współzawodnictwo. Każde prawidłowo wykonane ćwiczenie budziło w dzieciach ogromną radość i zadowolenie z dobrze wykonanego zadania. Wszystkim serdecznie dziękujemy za świetną zabawę, a szczególnie wychowawcom grup przedszkolnych za

działne wspieranie młodych sportowców.

Stowarzyszenie Akademia Piłkarska Przemsza Klucze

Rada Rodziców Przedszkola im. Jasia i Małgosi w Kluczach

Źródło: CUS fb

Uroczystość wręczenia stypendiów Wójta Gminy Klucze uzdolnionym uczniom

26 sierpnia 2022 r. w auli Szkoły Podstawowej w Kluczach odbyła się uroczystość wręczenia stypendiów uzdolnionym uczniom szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Klucze. Nagrody wręczali: Wójt Gminy Klucze Norbert Bień oraz Sekretarz Gminy Daniel Hickiewicz. Gratulacje wyróżnionym uczniom złożyła też Dyrektorka Gminnego Zespołu Oświaty Jarosława Kraszewska.

W ramach Programu Wspierania Edukacji Uzdolnionych Uczniów Szkół w Gminie Klucze stypendia za osiągnięcia naukowe w 2022 r. otrzymali następujący uczniowie:

SP Bydlin	Agata Smętek, Oliwier Rydzik; Klaudiusz Bryl; Patryk Szot Wiktoria Włodarz
SP Chechło	Natalia Grzanka; Jakub Tomza; Amelia Porc; Aleksandra Krawczyk; Zofia Pacia Nikodem Mędrak; Emilia Boroń; Antoni Czubajewski
SP Jarosław	Karolina Przewłoka; Kamil Banyś
SP Klucze	Mikołaj Bartkowiak; Jakub Bujakiewicz; Alicja Dusza; Magdalena Januszek; Aleksandra Komenda; Amelia Kulawik; Matylda Mgłosiek; Maja Rak; Eryk Warwas; Jakub Banaś; Nikola Biały; Amelia Jedlińska-Jung; Zuzanna Klich; Zuzanna Pasich; Igor Pazera; Maciej Chwast; Julia Kaczmarczyk; Sebastian Lachor; Natalia Łaganowska; Natasza Olesiak; Piotr Rawicki; Michał Różycki; Miłosz Auguścik; Wiktor Bakowski; Zuzanna Banach; Karolina Jakubas; Kamil Lachor; Julia Litwińczuk; Alicja Michnicka; Natalia Oczki; Bartosz Rolka; Milena Żołnierczyk; Bartosz Matyssek
SP Kwaśniew Dolny	Wiktoria Ekiert; Kacper Ekiert; Julia Ćmiel; Michał Jurczyk; Anna Kozieł; Alicja Misztal; Julia Tkacz
SP Rodaki	Igor Swędzioł
SP Ryczówek	Marianna Drożyńska; Karolina Jagła

Za wyniki z egzaminu, bardzo dobre wyniki w nauce oraz uzyskanie tytułu laureata lub finalisty konkursu kuratorskiego w roku szk. 2021/22 Komisja powołana przez Wójta Gminy Klucze

przyznała aż 58 stypendiów (rok temu było tylko 28 stypendiów):

- 53 stypendia po 600 zł za wysokie wyniki z egzaminu i średnią co najmniej 5,0 oraz co najmniej bardzo dobre zachowanie na świadectwie,
- 1 stypendium 1000 zł za wyniki z egzaminu, świadectwo i uzyskanie tytułu finalisty,
- 1 stypendium 1100 zł za wyniki z egzaminu, świadectwo i uzyskanie tytułu podwójnego finalisty,
- 3 stypendia po 1100 zł za wyniki z egzaminu, świadectwo i uzyskanie tytułu laureata.

Najwyższe średnie z egzaminu ósmoklasisty: 2 uczennice powyżej 96%.

Na 212 ósmoklasistów zdających egzamin aż 15 uczniów uzyskało średnią powyżej 90%.

Najwyższa średnia na świadectwie z zajęć obowiązkowych 5,76 (2 uczniów).

Gratulujemy wszystkim nagrodzonym!

Stypendium Wójta stanowi wsparcie dla uczniów, którzy dzięki swojej pracy i zaangażowaniu uzyskują wysokie wyniki w nauce, bądź wybitne osiągnięcia naukowe lub artystyczne. Poniżej przedstawiamy kryteria regulaminowe, niezbędne do uzyskania Stypendium Wójta:

- co najmniej 75% z egzaminu ósmoklasisty,
- średnia ocen z zajęć obowiązkowych na świadectwie co najmniej 5,0,
- zachowanie bardzo dobre lub wzorowe,
- uzyskanie tytułu finalisty albo laureata konkursu przedmiotowego lub tematycznego organizowanego przez Małopolskiego Kuratora Oświaty.

Wójt Gminy może zdecydować o przyznaniu stypendium za osiągnięcie tytułu laureata lub finalisty w innym niż konkursowy, ale o równie wysokiej randze konkursie.

Warto się zatem postarać, bo nagroda jest na wyciągnięcie ręki!

Niespodzianka dla uczestników zespołu "Ukulele Love"

W ramach projektu „Ukulele Love” dofinansowanego z środków programu Małopolska Lokalnie, realizowanego przez KGW w Rodakach, zajęcia 15. dzieci, uczących się gry na ukulele, będą uatrakcyjnione.

W dniu 16.09.2022r. kolejne zajęcia projektu prowadzone przez wolontariuszkę Magdalенę Rutkowską rozpoczęły się od niespodzianki. Każdy z uczestników projektu otrzymał koszulkę z logo Ukulele Love. Koszulki zostały uroczysto przekazane dzieciom przez realizatorów projektu w obecności pani Dyrektorki Szkoły Podstawowej w Rodakach Eulalii Kulawik-Zacłony, Radnej Gminy Klucze pani Haliny Ładoń oraz pani Sołtys Barbary Wojnar. Radości było co niemiara. Od razu wszyscy zabrali się do przymierzania strojów. Zespół w kolorowych koszulkach ze

specjalnie zaprojektowanym logo prezentuje się bardzo profesjonalnie. Ujednolicone stroje będą wykorzystane podczas występów i uroczystości.

Tekst opracowała pani Barbara Wojnar

ZaPROJEKTowane przez GOK

Gminny Ośrodek Kultury w Kluczach nie ustaje w działaniach. Co rusz pojawia się jakiś nowy projekt, warsztaty, konkursy. Jednym słowem „dzieje się”! A co konkretnie się dzieje? Co obecnie realizuje GOK? Poniżej prezentujemy krótki opis zrealizowanych lub będących w trakcie realizacji projektów.

KULTURA NA PUSTYNI

To już zakończony projekt, w ramach którego w trakcie wakacji odbywały się na Pustyni Błędowskiej warsztaty bębniarskie i plecionkarskie dla dzieci, o czym pisaliśmy już w poprzednim numerze Echa Klucz. Uczestnicy warsztatów poznali różne techniki wyplatania oraz materiały używane w tym celu. Mieli okazję spróbować gry na bębnach. Swego rodzaju podsumowaniem projektu był seans filmowy, który odbył się na piaskach pustyni początkiem września.

KULTURA-FOLKLOR-TRAYCJA

W ramach tego projektu odbywały się warsztaty pt. „Wszystko z papieru. Wyplatane, wycinane...” dla dzieci i młodzieży szkolnej. Zajęcia, które odbyły się 6 października 2022 r. w Domu Kultury „Hutnik” w Jaroszowcu, przygotowała i prowadziła P. Anna Koblak – twórczyni ludowa, artystka.

Uczniowie kl. IV i V Szkoły Podstawowej w Jaroszowcu wykonali smoki z papieru, nawiązujące do legendarnej postaci z podań ludowych – smoka wawelskiego, który stanowi dziedzictwo kulturowe Krakowa – miasta, w którym odbywają się Wielkie Parady Smoków organizowane przez Teatr Groteska. Smoki występują w niemalże wszystkich kulturach, ukazywane są w wielu legendach, podaniach, mitach i pieśniach. Tym razem stały się tematem przewodnim warsztatów.

Kolejne warsztaty, pt. „Koszyczek dla każdego” odbyły się 13.10.2022 r. i stanowiły kolejny element wspomnianego projektu. Tym razem uczniowie kl. IV i V Szkoły Podstawowej w Ryczówku pod okiem pani Anny Koblak, wyplatali koszyczki, w których

tworzyli kompozycje z kolorowych, jesiennych liści. Uczestnicy byli zachwyceni warsztatami. Na zakończenie zapozowali do wspólnej, pamiątkowej zdjęcia, prezentując wykonane przez siebie jesiennie koszyczki.

„Krakowskie korale” to następne warsztaty realizowane w ramach „Kultury-Folkloru i Tradycji”. Podczas zajęć, które odbyły się 17 października 2022 r. powstawały przepiękne krakowskie korale z jarzębiny, które wykonywały dzieci z grup „Jagódki” i „Biedronki” Przedszkola w Kluczach.

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

NARODOWE
CENTRUM
KULTURY

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
w ramach programu Narodowego Centrum Kultury: EtnoPolska. Edycja 2022

ODKRYWAMY TALENTY I PASJE

Jesienią w każdy wtorek w Domu Kultury "Hutnik" w Jaroszewcu w ramach projektu pn. „Odkrywamy talenty i pasje” odbywają się warsztaty teatralne dla dorosłych mieszkańców gminy Klucze. Już kilka prób za nami. Uczestnicy bardzo angażują się podczas zajęć i z chęcią oddają wspólnej pasji. Zapewne już niebawem dane nam będzie obejrzeć spektakl z ich udziałem. Kto wie, jakie talenty aktorskie drzemą w uczestnikach?

Udział w warsztatach finansowany ze środków Lokalnego Programu Grantowego Gminy Klucze. Zadanie publiczne finansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Działania 2.8 Programu Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 ze środków otrzymanych od Gminy Klucze.

Kobiety z gminy Klucze „rządzą” na sejmiku i w Sejmie

Pod koniec sierpnia 2022 r. na zaproszenie Małopolskiej Izby Rolniczej – delegacja pań z gminy Klucze wzięła udział w Sejmiku Kobiet Wiejskich, reprezentując powiat olkuski. Najpierw panie zwiedziły żywy skansen w Zaliptu, a następnie udały się do Gminnego Ośrodka Wodnego Radgoszcz – Narożniki, gdzie odbywał się Sejmik Kobiet Wiejskich, połączony z promocją produktów owocowo-warzywnych "Kolorowe witaminy dla chłopca i dziewczyny". Wśród uczestniczek Sejmiku była P. Ramona Czyżykowska – Liber, Zastępca Dyrektora Gminnego Ośrodka Kultury w Kluczach, P. Zofia Zając – Radna Gminy Klucze, P. Iwona Kocjan – p.o. Dyrektora Centrum Usług Społecznych w Kluczach, P. Gabriela Ekiert – Dyrektor Szkoły Podstawowej w Ryczówku i członkinie Kół Gospodyń Wiejskich. Było pięknie, kolorowo, smacznie i zdrowo. W programie Sejmiku znalazły się m. in. wystąpienia zaproszonych gości, degustacja potraw i konkursy. Można było również posłuchać muzyki i podziwiać piękne widoki.

W sierpniu odbyła się również wycieczka do Warszawy, w której uczestniczyło ponad 70 osób z gminy Klucze, głównie kobiet. Główną atrakcją wyjazdu była, oprócz zwiedzania stolicy, wizyta

w gmachu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, gdzie uczestnicy wyjazdu wysłuchali wielu ciekawych informacji na temat historii i współczesności polskiego parlamentaryzmu, które przekazała Pani przewodnik Wszechnicy Sejmowej, zabierając ich w "niezwykłą podróż" po gmachu na Wiejskiej. Wyjazd był wspaniałą okazją, aby zobaczyć wiele miejsc w parlamencie, które dotychczas znane były jedynie z telewizyjnych transmisji. Po wyjściu z Sali Posiedzeń wszyscy udali się do Hallu Głównego, gdzie obejrzeli pamiątkowe tablice poświęcone nieżyjącym już parlamentarzystom i tablicę upamiętniającą ofiary katastrofy samolotu rządowego pod Smoleńskiem w 2010 r. Potem odwiedzili Kancelarię Rady Ministrów, gdzie spotkali się z P. Agnieszką Ścigaj – Minister ds. Integracji Społecznej, a następnie zwiedzili Łazienki Królewskie oraz Stare Miasto. W wyjeździe wzięli udział: P. Zofia Zając i P. Grzegorz Smętek – Radni Gminy Klucze, P. Iwona Kocjan – p.o. Dyrektora Centrum Usług Społecznych, P. Ramona Czyżykowska-Liber – Zastępca Dyrektora GOK, członkinie Kół Gospodyń Wiejskich i Sołtysi.

Źródło: GOK Klucze

27. Międzynarodowy Bieg Uliczny

Szlakiem Walk Legionistów

13:00

START spod szkoły
w Bydlinie

BIEG GŁÓWNY:

- > kobiet 8 km
- > mężczyzn 12 km

14:00

START na stadionie
KS „Legion” Bydlin

BIEGI DZIECI I MŁODZIEŻY
na dystansach 60-800 m

Zapisy

time4s.pl/zapisy

lub w dniu zawodów
od 9:30-12:00

**11.11.
2022**

8. Zawody Nordic Walking

Zapisy

w dniu zawodów od 9:00
w pawilonie sportowym

13:00

START na stadionie KS „Legion” Bydlin
dystans 5 km

Stadion KS Legion Bydlin

**META dla wszystkich biegów,
ogłoszenie wyników i wręczenie nagród**

MAŁOPOLSKA

XXVII Międzynarodowy Bieg Uliczny organizowany jest w ramach projektu: „Międzynarodowy Bieg Uliczny Szlakiem Walk Legionistów”. Projekt realizowany przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego.

Patronat Narodowy
Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
Andrzeja Dudy
w Stulecie Odzyskania Niepodległości

WOJEWODA
MAŁOPOLSKI

Patronat Honorowy
Wojewody Małopolskiego
Łukasza Kmitę

12 listopada 2022 / BYDLIN

Narodowe Święto Niepodległości

Wójt Gminy Klucze
zaprasza na uroczyste obchody

108. ROCZNICY BITWY POD KRZYWOPŁOTAMI

GINA KLUCZE

PROGRAM	10.15	Zbiórka pocztów sztandarowych i uczestników uroczystości na placu szkolnym
	10.40	Przemarsz na Cmentarz Parafialny
	11.00	Uroczysta Msza Święta celebrowana przez Biskupa Ordynariusza Diecezji Sosnowieckiej Składanie kwiatów przy pomniku Legionistów
	12.15	Wzgórze św. Krzyża – Ruiny Zamku w Bydlinie: „Inscenizacja historyczna”
	13.00	Program artystyczny w wykonaniu uczniów Szkoły Podstawowej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Bydlinie
	13.15	Koncert patriotyczny w wykonaniu zespołu „Ziemia Kluczeńska” GOK Klucze

KURSY AUTOBUSÓW /LINIA 478/ DO BYDLINA:

DOJAZD

I kurs relacji:
Olkuś Dworzec PKS 9:25
Olkuś Skarbek 9:26
Olkuś skrzyżowanie PKO 9:29
Olkuś 20 Straconych I 9:30
Bogucin Mały (las) 9:34
Bogucin 9:36
Klucze Kościół 9:39
Klucze Park 9:41
Klucze Osiedle 30-lecia 9:42
Klucze Osada 9:44
Chechło Malina 9:46
Chechło Las 9:49
Chechło Kluczeńska 9:50

Chechło Szkoła 9:52
Chechło Kościół 9:54
Chechło 9:56
Rodaki Rzeki 10:01
Rodaki Kościół 10:03
Rodaki Rodaki II 10:04
Rodaki Kościół 10:05
Rodaki Rzeki 10:07
Ryczówek I 10:08
Ryczówek Kluczeńska 10:09
Ryczówek Pętla 10:10
Ryczówek Szkoła 10:11
Ryczówek II 10:12
Ryczówek 10:13

Kwaśniów Góry 10:16
Cieślin III 10:17
Cieślin II 10:19
Cieślin Dom Ludowy 10:21
Cieślin Młyn 10:22
Bydlin Ośrodek Zdrowia 10:25
Bydlin Kościół 10:26
Bydlin Szkoła 10:27
II kurs relacji:
Olkuś Dworzec PKS 9:45
Olkuś Skarbek 9:46
Olkuś skrzyżowanie PKO 9:49
Olkuś 20 Straconych I 9:50
Bogucin Mały (las) 9:54

Bogucin 9:56
Klucze Kościół 9:59
Klucze Skrzyżowanie 10:01
Klucze PKS 10:03
Jarosław Szkoła 10:06
Jarosław PKP 10:10
Zalesie Golczowskie 10:12
Golczowice Pętla 10:15
Zalesie Golczowskie 10:18
Jarosław Szpital 10:19
Kolbark 10:23
Bydlin Ośrodek Zdrowia 10:25
Bydlin Kościół 10:26
Bydlin Szkoła 10:27

POWRÓT

Kurs relacji I:
Bydlin Szkoła 13:00
Kolbark 13:04
Zalesie Golczowskie 13:09
Golczowice Pętla 13:12
Zalesie Golczowskie 13:15
Jarosław Szkoła 13:21
Klucze Skrzyżowanie 13:26
Bogucin 13:31
Olkuś Dworzec PKS 13:42
Kurs relacji II:
Bydlin Szkoła 13:30
Cieślin Dom Ludowy 13:36

Kwaśniów Góry 13:41
Ryczówek Szkoła 13:43
Ryczówek Pętla 13:44
Rodaki Rzeki 13:47
Rodaki Kościół 13:49
Chechło 13:58
Chechło Kościół 14:00
Chechło Szkoła 14:01
Klucze Osada 14:09
Klucze Park 14:12
Klucze Kościół 14:14
Bogucin 14:17
Olkuś Dworzec PKS 14:28